

AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test)

Керівництво та рекомендації

Скорочена версія українською мовою для користування у веб інтерфейсі тестової платформи Start компанії ТОВ «ЮЕЙ-ТЕСТ».

Версія 1.0 (20 травня 2023р.)

Всі права застережено.

© Всесвітня організація охорони здоров'я, 2001

Деякі права захищені. Ця публікація поширюється на умовах ліцензії Creative Commons 3.0 IGO "Із зазначенням авторства - Некомерційна - Поширення на тих самих умовах" (CC BY-NC-SA 3.0 IGO; <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo>).

Ліцензією допускається копіювання, розповсюдження та адаптація публікації в некомерційних цілях із зазначенням бібліографічного посилання відповідно до наведеного нижче зразка. Жодне використання публікації не означає схвалення ВООЗ будь-якої організації, товару або послуги. Використання логотипу ВООЗ не допускається. Поширення адаптованих варіантів публікації допускається на умовах зазначеної або еквівалентної ліцензії Creative Commons. Врегулювання спорів, пов'язаних з умовами ліцензії, проводиться відповідно до погоджувального регламенту Всесвітньої організації інтелектуальної власності (<http://www.wipo.int/amc/en/mediation/rules/>).

Перекладено ТОВ «ЮЕЙ-ТЕСТ» у 2023 році.

Цей переклад не був виконаний Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ). ВООЗ не несе відповідальності за його зміст і точність

Захист особистих немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав здійснюється в порядку, встановленому адміністративним, цивільним і кримінальним законодавством України.

Загальні відомості

Тест для виявлення розладів, зумовлених вживанням алкоголю [The Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT)] - певно, найуспішніший та найпростіший інструмент скринінгу небезпечного та шкідливого вживання алкоголю та розладів, пов'язаних із його вживанням. Тест AUDIT був розроблений Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) у 1989 році і застосовувався в багатьох сферах, зокрема в системах моніторингу населення.

Навіщо необхідно проводити скринінг для виявлення осіб, які споживають алкоголь?

Існують різні форми споживання алкоголю, які чинять шкідливий вплив на здоров'я людини і збільшують ризик розвитку захворювань. До них належать щоденне вживання великих доз алкоголю, часті епізоди алкогольної інтоксикації, що призводять до розвитку патологічних соматичних або психічних наслідків, зокрема до розвитку алкогольної залежності. Споживання алкоголю може призвести до розвитку захворювань і стати причиною стресу як для людини, яка вживає алкоголь, так і для її найближчого оточення, включно з членами сім'ї та друзями. Проблеми з алкоголем часто призводять до розриву стосунків, госпіталізації, травм, тривалих періодів непрацездатності, передчасної смерті. Наслідки споживання алкоголю призводять до значних економічних втрат у багатьох країнах світу.

Тест AUDIT розроблено для здійснення скринінгу з виявлення осіб із проблемами вживання алкоголю, і він необхідний практикам для надання допомоги особам, у яких зменшення або припинення вживання алкоголю могло б призвести до сприятливих результатів. Однак більша частина осіб із проблемами споживання залишається не виявленою. Найчастіше такі люди звертаються по допомогу у зв'язку зі скаргами на симптоми або проблеми, які, на перший погляд, безпосередньо не пов'язані з вживанням алкоголю. Тест AUDIT дасть змогу визначити, що вживання алкоголю конкретно людиною пов'язане з ризиком розвитку шкідливих наслідків (небезпечне вживання алкоголю), або що йдеться про небезпечне вживання алкоголю, вживання алкоголю зі шкідливими наслідками або про алкогольну залежність.

Небезпечне споживання алкоголю являє собою форму споживання алкоголю, яка збільшує ризик виникнення шкідливих наслідків для самої

людини, яка вживає алкоголь, або для оточуючих її людей. Незважаючи на те, що за такої форми споживання алкоголю в людини відсутнє будь-яке конкретне захворювання, споживання алкоголю, тим не менш, є досить суттєвим з точки зору охорони здоров'я.

Споживання алкоголю зі шкідливими наслідками (згубне вживання алкоголю) - це споживання алкоголю, яке призводить до наслідків для фізичного і психічного здоров'я. До числа шкідливих наслідків, спричинених алкоголем, деякі дослідники відносять і соціальні наслідки.

Алкогольною залежністю називається сукупність поведінкових, когнітивних і фізіологічних проявів, які можуть виникнути після повторного вживання алкоголю. Зазвичай такі явища включають сильний потяг до алкоголю, відсутність самоконтролю під час вживання алкоголю, тривале вживання алкоголю, незважаючи на шкідливі наслідки, надання переваги прийманню алкоголю над будь-яким іншим видам діяльності або виконанню будь-яких обов'язків, підвищення толерантності до алкоголю та прояви синдрому відміни в разі припинення вживання алкоголю.

Вживання алкоголю може призвести до цілої низки захворювань, розладів і травм, а також соціальних і юридичних проблем. Споживання алкоголю є доведеною причиною розвитку раку порожнини рота, стравоходу і гортані. Унаслідок тривалого споживання також часто розвиваються цироз печінки та панкреатит. Алкоголь завдає шкоди плоду під час вагітності. Крім цього, медичні стани, що зустрічаються набагато частіше, такі як гіпертензія, гастрит, цукровий діабет, деякі форми інсульту, а також психічні розлади, такі як депресія, можуть погіршуватися навіть після випадкового або короткочасного вживання алкоголю. Споживання алкоголю також часто призводить до дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних із травмами водіїв і пішоходів, а також до падінь і нещасних випадків на робочому місці. Ризики, зумовлені споживанням алкоголю, корелюють із патерном споживання і кількістю споживаних напоїв. Хоча ймовірність значних шкідливих наслідків найвища в осіб з алкогольною залежністю, основна маса шкідливих наслідків припадає на осіб, які не мають залежності, хоча б через їхню кількість. Таким чином, виявлення осіб із різними типами і ступенями споживання алкоголю, що становлять підвищений ризик, має величезний потенціал для зменшення всього спектра шкідливих наслідків, пов'язаних зі споживанням алкоголю.

Виникненню проблем, пов'язаних із вживанням алкоголю, сприяє безліч чинників. До них належать ігнорування меж щодо кількості алкоголю, що вживається, і низька обізнаність про ризики, пов'язані зі

споживанням алкоголю. Важливу роль також відіграють вплив соціуму і такі фактори, як традиції та загальноприйняті погляди, які сприяють вживанню значних обсягів алкоголю. Однак під час скринінгу особливо важливо враховувати те, що люди, які не мають алкогольної залежності, можуть припинити або знизити споживання алкоголю за умови надання їм відповідної допомоги та цілеспрямованої підтримки. Після розвитку залежності припинення споживання алкоголю стає складнішим завданням і часто потребує проведення спеціального лікування. Незважаючи на те, що залежність розвивається не в усіх осіб, які належать до групи тих, хто вживає алкоголь із ризиком шкідливих наслідків, необхідною умовою для того, щоб вона розвинулася, часто є перебування впродовж певного часу в групі осіб, які споживають алкоголь із ризиком шкідливих наслідків. З огляду на ці фактори, необхідність скринінгу є актуальним завданням.

Скринінг на споживання алкоголю на рівні первинної допомоги може мати цілу низку позитивних ефектів. Він надає можливість інформування пацієнтів про ризики споживання алкоголю та підвищення їхньої грамотності в питаннях здоров'я. Інформація про кількість і частоту споживання алкоголю може допомогти в діагностиці наявних у пацієнта захворювань, а також сприяє своєчасному інформуванню пацієнта про те, яким чином вживання алкоголю може негативно вплинути на ефективність застосованого лікування і використовуваних лікарських препаратів, а також на інші аспекти лікування. Скринінг також дає змогу проводити науково обґрунтовані профілактичні заходи, які є ефективними для зниження ризиків, пов'язаних із вживанням алкоголю.

Структура AUDIT

Тест AUDIT складається з 10 запитань. Запитання 1-3 оцінюють споживання алкоголю, запитання 4-6 стосуються виявлення можливої алкогольної залежності, запитання 7-10 розглядають пов'язані з алкоголем проблеми. За результатами тестування психолог або медичний працівник вирішує, яку допомогу можна запропонувати та (або) надати респондентам із проблемами споживання алкоголю. Крім того, результати тесту можуть стати підставою для скерування респондента з важкими розладами, зумовленими споживанням алкоголю, на подальше обстеження та лікування. Відповіді на кожне запитання оцінюються в балах від 0 до 4, потім підсумовуються. У підсумку респондент може набрати від 0 до 40 балів.

Посилання

- Saunders, J.B., Aasland, O.G., Babor, T.F., de la Fuente, J.R. and Grant, M. Development of the Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT): WHO collaborative project on early detection of persons with harmful alcohol consumption. II. Addiction, 88, 791-804, 1993.
- World Health Organization. AUDIT: The Alcohol Use Disorders Identification Test. Guidelines for Use in Primary Care (second edition), World Health Organization, Geneva, 2001.
- Anderson, P. , Cremona, A., Paton, A., Turner, C. & Wallace, P. The risk of alcohol. Addiction 88, 1493-1508, 1993.
- World Health Organization. Problems related to alcohol consumption, Report of a WHO Expert Committee. Tech. Report Series 650, Geneva, WHO, 1980.